

Mikkelin seudun ympäristöpalvelujen terveydensuojelulain mukaisen valvontasuunnitelman vuoden 2025 toteutuma

Suunniteltujen tarkastusten toteutuma ja valvonnan kattavuus vuonna 2025

Mikkelin seudun ympäristöpalveluissa terveydensuojelulain mukaisia tarkastuksia suunniteltiin vuonna 2025 tehtäväksi yhteensä 199 kpl. Suunniteltuja tarkastuksia tehtiin yhteensä 131 kpl, joka on noin 66 % suunnitellusta tavoitteesta. Tehtyjen tarkastusten määrä oli suunnilleen saman verran kuin vuonna 2024, jolloin suunniteltuja tarkastuksia tehtiin yhteensä 133 kpl. Osassa toimintaluokissa tarkastettiin useampia toimintoja.

Valvonnan kattavuus kaikista terveydensuojelun kohteista oli noin 19 %. Terveystarkastusten osalta on aloitettu valvonnan kattavuutta arvioimaan tarkemmin valvontaohjelmakaudella 2025-2028. Ohjelmakaudella tarkastetaan lähtökohtaisesti lähes kaikki suunnitelmallisen valvonnan piiriin kuuluvat kohteet vähintään kerran ja useat valvontakohteet vuosittain. Valvontakohteiden määrä on vähentynyt runsaasti vuoden 2025 aikana yksikön tekemän kohdekartoituksen vuoksi ja muutoksia valvontakohteiden määrään saattaa tulla vuonna 2026 lisää, kun kohdekohtainen riskinarviointi saadaan tehdyksi. Riskinarvioinnissa hyödynnetään valmistuvaa valtakunnallista ohjeistusta. Ohjelmakauden valvonnan kattavuutta saadaan paremmin arvioitua ohjelmakauden loppupuolella.

Suunniteltujen tarkastusten lisäksi tehtiin terveystarkastuksia perustuvia asunnontarkastuksia yhteensä 86 kpl. Lisäksi tehtiin muita valvontasuunnitelman ulkopuolisia tarkastuksia yhteensä 20 kpl. Terveystarkastusten edustaja osallistui Mikkelin kaupungin sisäilmatyöryhmän toimintaan säännöllisesti ja lisäksi aktiivisesti osallistuttiin kohdekohtaisiin sisäilmatyöryhmiin.

Rottahavaintojen perusteella tehtiin yhteistyössä ympäristötarkastajan kanssa ohjaus- ja valvontakierroksia omakotitaloalueille. Kierroksilla tarkastettiin n. 150 omakotitalon jätetuollon toimivuus ja pihan siisteys sekä niiden vaikutus rottalanteeseen alueella.

Taulukko 1. Terveystensuojeluvalvonnan vuosisuunnitelma/Toteutuma 2025

Toimintaluokka	2025 koh- teita yh- teensä/ kpl	Tarkastustavoite yhteensä vuodelle 2025/ kpl	Toteutunut suunniteltujen tarkastusten määrä yhteensä vuonna 2025/ kpl	Toteutuma %
Talousveden käyttö ja jakelu	28	15	20	133
Kokoontumishuoneistot	36	21	3	14
Opetustoiminta	81	27	17	63
Majoitustoiminta	214	14	4	29
Kauneudenhoitoa ja ihonkäsit- telyä suorittavat huoneistot ja laitokset	133	27	4	15
Sosiaalihuollon palvelut (las- ten päiväkodit ja vastaavat)	59	19	12	63
Sosiaalihuollon palvelut (las- tenkodit / lastensuojeluyksiköt ja vastaavat)	12	4	4	100
Sosiaalihuollon palvelut (van- husten tehostettu palveluas- uminen)	24	5	5	100
Sosiaalihuollon palvelut, muut sosiaalialan yksiköt	18	7	7	100
Yleiset uimarannat	41	41	39	95
Uimahallit, kylpylät ja muut yleiset allastilat	10	5	4	80
Yleiset saunat	1	1	1	100
Kuntosalit ja liikuntatilat	36	13	11	85
Yhteensä	693	199	131	66

Hallinnolliset pakkokeinot

Vuonna 2025 käytettiin hallinnollisia pakkokeinoja yhden kerran.

Terveydensuojelulain mukaisten hakemusten ja ilmoitusten käsittely

Terveydensuojelulain 13 §:n mukaisia ilmoituksia käsiteltiin yhteensä 15 kpl. Ilmoitukset ovat koskeneet ilmoituksenvaraisen toiminnan aloittamista, toiminnan olennaista muuttamista tai toiminnanharjoittajan vaihtumista. Ilmoitusmenettelyssä on käytössä sähköinen lomake, jonka kautta suurin osa ilmoituksista otettiin vastaan. Ilmoituksista on annettu toiminnanharjoittajalle terveydensuojelulain 15 §:n mukainen todistus.

Valvontaprojektien ja näytteenoton toteutuma

Vesilaitosvalvonnassa keskityttiin näytteenottosuunnitelmien toteutumisen seurantaan ja tutkimustulosten viemiseen Vati- viranomaistietojärjestelmään. Viranomaisvalvonnan vesinäytteitä (talousvedet, uimarantavedet ja uima-allasvedet) otettiin kaikkiaan 560 kpl, joista osa on toimijoiden itse ottamia näytteitä ja osa terveystarkastajan ottamia.

Kiinteistöjen vesilaitteistojen legionellatutkimuksia tehtiin yhdessä kohteessa.

Lisäksi ympäristöpalvelut tutkitutti 18 kpl lapsiperheiden kaivovesitutkimuksia neuvolan läheteellä. Näytetulokset tulevat myös viranomaiskäyttöön ja niillä saadaan tietoa alueen kaivovesissä luonnostaan esiintyvistä haitallisista aineista, kuten esim. arseenista ja uraanista.

Yksityisille kaivonomistajille annettiin neuvontaa kaivoveden tutkimiseen, kaivon kunnostukseen ja vedenkäsittelyyn liittyen.

Terveydensuojelun henkilöstövoimavarat

Ympäristöpalveluissa toimi vuonna 2025 terveydensuojelutehtävissä neljä terveystarkastajaa. Yhteenlaskettu työpanos oli noin 4 htv. Terveystarkastajat muodostivat terveydensuojelutiimin ja lisäksi talous- ja uimavesivalvontaa tekevät kaksi tarkastajaa muodostivat ns. vesitiimin. Lisäksi tällä työpanoksella toteutettiin myös tupakka- ja lääkelain mukainen valvonta.

Tiedottaminen

Sinileväesiintymistä tiedotettiin uimarannoilla. Mikkelin alueen runsaan rottapopulaation takia jaettiin omakotitaloalueille runsaasti rottatilanteesta kertovia ohjaavia kirjeitä.

Muu toiminta

Lausuntoja annettiin pääasiassa ympäristölupahakemuksista.

Vesihuollon tilannekuvaa seurattiin tilannekuvapalaverissa, joita pidettiin yhteistyössä vesilaitosten ja alueellisten viranomaisten kesken. Nämä palaverit toivat valtakunnallista painopistealuetta viranomaisyhteistyöstä terveyshaittojen ehkäisemisestä.

Vesivälitteisten epidemioiden selvittäminen ja talousveden häiriötilanteet

Mikkelin seudun ympäristöpalveluiden valvonta-alueella ei ollut talousvesi- tai uimavesivälitteisiä epidemioita vuonna 2025. Valmiutta epidemioiden selvittämiseen pidettiin yksikössä yllä normaalisti. Talousveden laadun häiriötilanteita, joissa annettiin vedenkäyttäjille keittokehoitus, oli 1 kpl. Muita lyhytkestoisia laatupoikkeamia oli 2 kpl.

Terveydensuojeluvalvonnasta saatavat tulot

Terveydensuojeluvalvonnasta kertyi vuonna 2025 tuloja yhteensä 52 801 €. Terveydensuojelun maksullisia suoritteita ovat mm. valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset, ilmoitusten käsittely, suunnitelman mukainen näytteenotto, valvonnan perusmaksut ja tupakointikieltopäätökset.

Toteutetut kehittämistoimenpiteet

Terveydensuojelulain 2 §:ssä mainittua toiminnanharjoittajan omavalvontavelvollisuuden toteutumista on edistetty valvontasuunnitelman mukaisilla tarkastuksilla. Omavalvontaohjeistus on jaettu toimijoille lisäksi esimerkiksi ilmoituksen käsittelyn yhteydessä. Ohjeistus löytyy myös ympäristöpalveluiden nettisivuilta.

Toiminnanharjoittajien tukeminen riskien tunnistamisessa ja omavalvonnan käytönotossa oli yksi valtakunnallisista painopistealueista.